

oversikt over mengder, og man vet heller ikke hvordan entreprenøren vil prise sitt tilbud. Det er ren tipping, og dette må politikerne ta ansvar for. Nytt overslag må utarbeides når entreprenørens tilbud foreligger, og det er dette siste overslaget som prosjektet bør måles opp mot.

Eit tilfeldig språkmøte

Jens Haugan
Hamar

Då eg kom inn på toget første nyttårsdag, kom det ein mann bort til meg og lurte på om han kunne få prate litt med meg - og dét måtte han jo nesten få lov til.

Det viste seg at mannen hadde kjent meg igjen frå avisa, og han hadde rett og slett lyst til å finne ut kva slags menneske som stod bak alle tekstane om språk. Mannen innrømde ærlig at han hadde ein del fordommar, og at han eigentleg var litt negativt innstilt til både meg og nynorsken. Men der stod han altså og spurde høfleg om han kunne få sitje litt saman med meg og prate. Dette var modig gjort!

Vi sat og prata i nesten tre kvarter til han måtte gå av. Vi prata om dialekter, målformer, språkhaldningar og språkhistorie. Det blei ein hyggeleg samtale prega av gjensidig interesse for den andre sine tankar og meiningar. Mannen var uroa for dialektene og korleis det skulle gå med den språklege identiteten til dei unge. Vi var eigentleg innom

NAV skal bidra til at folk kommer seg raskt tilbake på jobb når de blir syke. Dette er hovedtema når vi har oppfølgingsamtaler med sykemeldte, gjerne sammen med lege og arbeidsgiver. Det er sjelden at langvarig sykdom er et hinder for å være helt eller delvis på arbeidsplassen.

Vi snakker ikke om enklere sykdomstilfeller, som influensa eller restitusjon etter kirurgiske inngrep. Her er det rimelig å være noen dager borte fra jobb. Det vi snakker om er de lange sykefraværene som ikke bare er helsebringende, men som også kan forverre helsa. Vi finner ikke støtte i forskning som sier at for eksempel personer med hjertesykdom har bedre av å ligge på sofaen hjemme enn å delta i arbeidslivet. Heller ikke at man blir mindre deprimeret av å isolere seg hjemme.

Hedmark har over tid vært det fylket her i landet som har hatt det desidert lengste gjennomsnittlige sykefraværet. I starten av 2013 var det legemeldte fraværet på hele 55 dager i snitt, mens det var 39 dager på landsbasis. Vi må

mange tema som har blitt diskuterte i avisspaltene. Men her var det altså ein lesar som kom frå sidelinja, og ønskte å finne ut kven ein av dei kjende debattantane eigentleg var. Kven var personen, mennesket, bak dei skrivne orda - som jo som regel er på nynorsk av alle ting?

Korleis var det no med «kjærleiken» min til nynorsken? Mannen blei overraska då han skjønnte at det ikkje dreidde seg om kjærleik til nynorsken, men om likestilling og demokrati og eit ønske om å drive med folkeopplysning for

En grunn kan være at Hedmarkslegene er av dem som benytter graderte sykemeldinger mest her i landet. Det kan føre til at sykefraværet strekker seg over noe lengre tid enn om man var helt sykemeldt i en kortere periode. Men vi er ikke sikre på om dette er hele forklaringen.

For det har også vært slik her i fylket at hovedregelen har vært at man blir friskmeldt fra mandagene av. Det er en merkelig praksis. Hva er grunnen til at man er frisk fra mandag? Hvorfor ikke onsdag? Da får man også en kortere uke, før man starter opp igjen. Sammen med legene og arbeidsgiverne har vi jobbet systematisk for å gjøre noe med denne praksisen, slik at folk kommer raskere tilbake i jobb. Av erfaring vet vi at mange allerede ved 6-ukers sykemelding mentalt er i ferd med å fjerne seg fra jobben, så det viktig at kontakten med arbeidsplassen opprettholdes.

Sammen med legene, arbeidsgiverne og den enkelte sykemeldte ser vi nå at vi er i ferd med å endre sykefraværspaksisen her i fylket. Og det ser ut til å nytte! Sakke men sikkert ser vi at den gjennomsnittlige lengden på sykefraværet er blitt redusert. I tredje kvartal i år var den gått

språkår.

Året mitt starta med at ein fremmend mann valde å setje seg ned saman med meg og prate med meg om språk og språkpolitikk - sjølv om han eigentleg allereie hadde gjort seg opp ei meining. Det var ei modig og utfordrande handling å spørje høfleg om å bli kjent med ein fremmend person av rein interesse for sjølve mennesket. Kanskje det finst eit menneske der ute som du har lyst til å vite litt meir om? Kanskje du rett og slett berre skal gå bort og spørje om ein liten samtale? Den som ikkje

å dempe motsetningane mellom dei som meiner å måtte reindyrke den eine eller den andre målforma og avvise den målforma ein av ulike grunnar ikkje har valt. Det handla om språkleg mangfald og språkleg og menneskeleg toleranse, filantropi - rett og slett menneskekjærleik.

Det blei ein god samtale - ein samtale som nettopp var prega av toleranse. Språket 2013 var året som aldri skulle ta slutt. Det tilfeldige møtet på toget på første nyttårsdag viser at tilskodarar også kan bli deltakarar, og at vi har starta på eit nytt

sykefraværet gjør utslag på sykepengeutbetalingene. I tredje kvartal i år betalte vi ut 37 millioner kroner mindre i sykepengene enn i samme periode i fjor. Det er en nedgang på mer enn 12%, og utgjør ca 70 årsverk.

NAV har også fulgt opp den sykemeldte ved at han eller hun må være i arbeidsløst relater aktivitet etter åtte ukers sykefravær, ellers stanses sykepengeutbetalingen. Det er bare i helt spesielle tilfeller at NAV skal akseptere full sykemelding etter åtte ukers fravær. På sikt vil dette redusere antallet som blir uføretrygdet, for også her er Hedmark et fylke som «uttmerker» seg med et stort antall uføre. Det er ingen grunn til at vi i Innlandet skal være mer syke - eller ha flere på uføretrygd, enn ellers i landet.

Vi synes å se en holdningsendring i fylket. Det går mot lysere tider, og vi skal fortsette å arbeide hardt for å bistå arbeidsgivere og arbeidstakere. For det er behov for arbeidskraften for å få samfunnet til å fungere. Sammen skal vi sørge for at Hedmark blir et friskere fylke i 2014 - og i årene som kommer.

spør, får ikkje svar. Språk opnar dører.

Et løft for Innlandet i et miljøperspektiv

Gunn Randi Fjæstad
leder av miljøpolitiske utvalg i Hedmark Arbeiderparti

Hedmark Arbeiderparti vil være med å løfte Innlan-